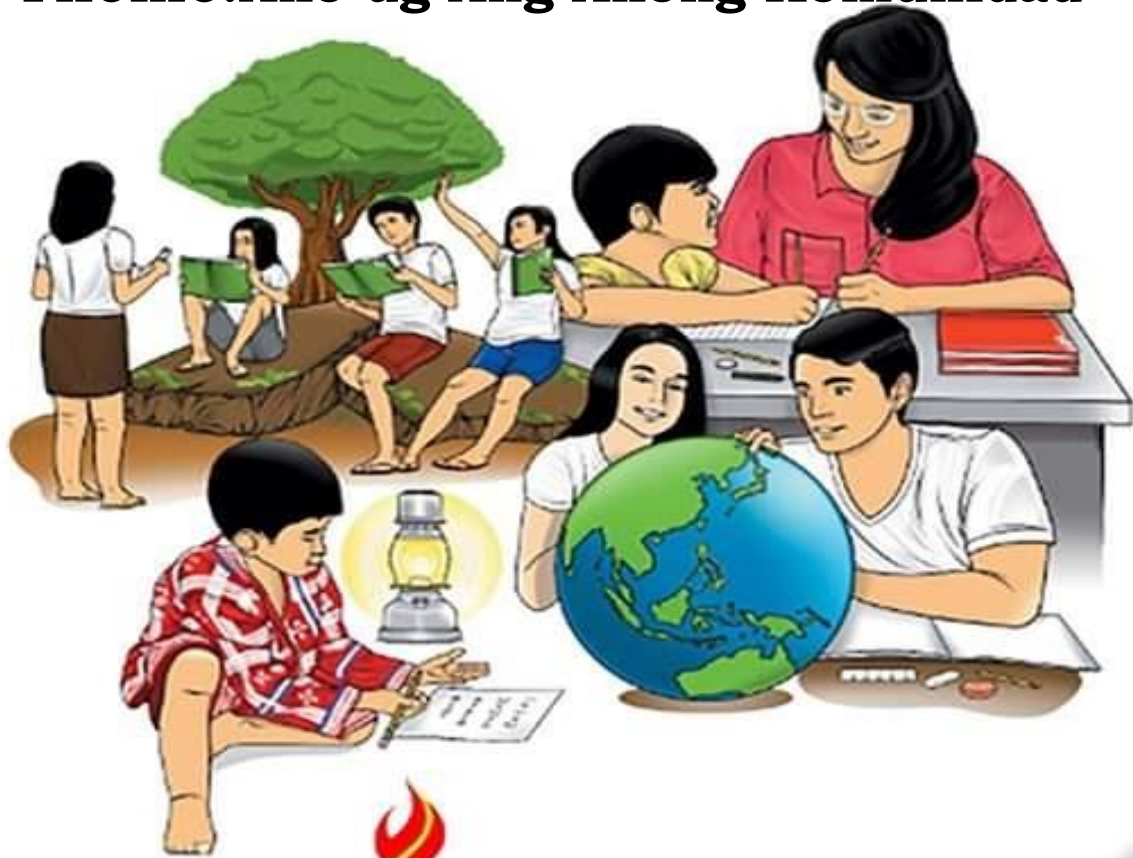

**Integrated Module in EsP,
MTB-MLE, AralPan, & MAPEH
Quarter 2, Week 4
Theme:Ako ug Ang Akong Komunidad**

ALTERNATIVE DELIVERY MODE
ADM

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

EsP, MTB-MLE, Araling Panlipunan, MAPEH
Alternative Delivery Mode
Quarter 2 – Module: Ako ug ang Akong Komunidad

ESP, MTB-MLE, ARALING PANLIPUNAN AND MAPEH

Alternative Delivery Mode

Quarter 2 – Week 4: Ako ug Ang Akong Komunidad

Isinasaad ng **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na “Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari (sipi) sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito’y pagka kakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.”

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand names, tatak o trademarks, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran ng Edukasyon.

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumubuo ng Modyul

Manunulat: Letecia A. Calmerin, HT₁, Mary Joyce B. Dinglasa, MT₂, Resjie B. Andus, T₁, Dailyn D. Billones, T₁, Hilyn O. Gumabao, T₁, Lydia D. Queroquero, T₁, Ana O. Madrista, T₁, Lotis B. Din, T₁, Johnnalie D. Laluna, T₁, Joegie C. Acat, T₁, Maria Luz O. Ricafort, T₁, Rochelita U. Lacaya, T₁, Anecita O. Ordoño, T₃, Genevieve C. Mordeno, T₃, Imee B. Allado, T₁, Rexily R. Diacoma, T₁, Meralie M. Alabado, T₁, Ellen Rose D. Erojo, T₃, Merlina C. Morano, T₃, Ma. Elma C. Monceda, T₂, Rutchel B. Planteras, T₂, Ritchel P. Elardo, T₁, Elvie R. Lasala, T₁, Madelyn E. Inding, T₃, Clarita B. Dinoy, T₂, Marizendie A. Tampus, T₃, Faith M. Gomez, T₂, Juvelyn O. Macalimbal, T₁, June Eloise P. Lagarnia, T₁, Marivic D. Mundo, MT₁, Sylvia E. Calunsag, MT₁,

Editor: Katipunan I District QA Team

Tagasuri: Katipunan I District QA Team

Tagaguhit: Meralie M. Alabado, T₁, Resjie B. Andus, T₁, June Eloise P. Lagarnia, T₁

Management Team: Ma. Liza R. Tabilon Ed. D., CESO V - SDS

Judith V. Romaguera, CESE - ASDS

Ma. Judelyn J. Ramos, CESE - ASDS

Armando P. Gumapon, CESE - ASDS

Lilia E. Abello Ed. D. - CID Chief

Evelyn C. Labad - EPS, LRMS

Grace T. Dela Cruz - EPS, MTB-MLE

Dolores A. Cagoco, P₃, Carmencita B. Balladares, P₁,

Alice V. Ogoc, P₃; Miela De Gracia, EMD-PIV

Printed in the Philippines

Department of Education – Schools Division of Zamboanga del Norte

Office Address: Capitol Drive, Estaka, Dipolog City

Telefax: (062) 215 3747

E-mail Address: zn.division@deped.gov.ph

Hibaloan Nato

Kini nga modyul gidisenyo ug gihimo para nimo aron sa pagsukod sa imong kaalam sa:

1. EsP: Mapaambit ang talento, abilidad o uban pang butang sa isigkatawo ug magpakita ug mga maayong buhat sa atong isigkatawo, isip paghigugma sa atong kaugalingon.
2. MTB-MLE: Makasalmot ug makamugna og mga dayalogo sa isig ka bata, sa hamtong ug sa dili pamilyar nga gihisgutan pinaagi sa pagpangutana, pagtubag o pagkalap sa mga impormasyon.
3. ArPan: Matandi ang kinaiyang pisikal sa kaugalingong komunidad sa uban pang komunidad sama sa: bahandi sa kinaiyahan, produkto ug panginabuhi, tradisyon ug mga kasaulogan ug uban pa.
4. PE: Mapakita pinaagi sa paglihok, paglukso, pagambak ug paglayat.
5. Music: Makakanta sa pambatang awit sa ensaktong tono.
6. Health: Makahulagway og mga pamaagi sa pagamping sa mata, dalunggan, ilong, buhok ug pamanit aron malikayan ang kasagarang sakit sa kabataan.
7. Arts: Makadesinyo uban ang paggamit sa mga materyales sa pagdrowing ug pagpinta sa mga hayop sa dagat ug kalasangan nga ilang gipoy-an.

Unang Adlaw

Hikaplagan Nato

Dinhi Malipayon

Dinhi malipayon, didto malipayon
Bisan asa malipayon
Dinhi malipayon, didto malipayon
Bisan asa malipayon.

Sayaw, sayaw dyotay (Chorus)
Kamot Ikaway, kaway
Hawak ikiay, ikiay
Tuyok gamay.
(Balik Chorus)

Tubaga ang mga pangutana:

1. Unsa man kaayo ang mga lihok sa atong lawas nga gihisgutan sa kanta?

-
2. Unsa man ang inyong gibati sa dihang kamo nagbuhat sa mga lihok sa kanta?

-
3. Kinsa man ang mga malipayon?

-
4. Nganong kinahanglan man kita molihok sunod sa kanta?
-

Susihon Nato

Ang pagpadayag sa atong talento ug abilidad sa atong isigkatawo maoy atong himuon kay gasa man kini gikan sa atong Ginoo.

Palambuon Nato

Kolori ug **pula** ang gamay nga kaho kung ang hulagway nga nagpakita og pagpadayag sa iyang talento ug abilidad sa isigkatawo, **asul** kung kini dili.

1.

4.

3.

2.

5.

Source of Images:
(Courtesy of the writers)

Buhaton Nato

Butangi og tsek (✓) ang linya sa kilid sa numero kung nagpakita og talento o abilidad. Eki (x) kung dili.

- _____ 1. Si Maria niapil og lumba sa dagan.
- _____ 2. Si Ana nakadaog sa indigay sa langoy.
- _____ 3. Si Lisa maulaw moapil sa indigay sa sayaw sa ilang eskwelahan.
- _____ 4. Maulaw ko mokanta sa atubangan sa klase.
- _____ 5. Nagtuon og balak si Lino atubangan sa samin.

Sukdon Nato

Lingini ang pulong nga **Oo** kung ang pulungan nagpakita og abilidad/talento sa iyang isigkatawo, **Dili** kung kini wala nagpakita.

1. Nagpalista si Dida sa indigay sa pagdibuho.	Oo	Dili
2. Nagsige og bansay para mahanas si Dili Lito sa dula nga Badminton.		Oo
3. Si Miko wala miapil sa indigay sa kanta kay maulaw.	Oo	Dili
4. Mihilak si Roel kay napilde sa balak.	Oo	Dili
5. Nagsaulog si Rita sa iyang kadaugan sa pag-apil sa pagkanta.	Oo	Dili

Ikaduhang Adlaw

Balikan Nato

Ang pagpakita og talento ug abilidad sa isigkatawo usa ka pamaagi para mapalambo pag-ayo ang maong talento ug abilidad.

Isip usa ka bata, unsa imong buhaton para mapakita nimo ang imong abilidad ug talento sa isigkatawo?

Hikaplagan Nato

Maayong Pamatasan
(Tune of Sitsirit)

Mga batang parehas nako
Hinaut nga maminaw mo
Diri sa istorya ko
Nga importante kayo.

Ang pagtahod sa tigulang
Maanindot nga batasan
Kinahanglan atong sugdan
Natong mga kabataan

Batasanon nato kanunay
Ang paghalok kang Nanay ug Tatay
Moamen kang Lolo ug Lola
Mutahod sa tito ug tita

Ang maayong pamatasan
Dili nato hikalimtan
Tungod kayang batang buotan
Permanenteng panalanginan.

Tubaga ang mga pangutana:

1. Unsa man ang ulohan sa maong kanta?

---

2. Kinsa man kaayo ang mga tawong gihisgutan sa kanta?

---

3. Nganong kinahanglan man ta mutahod sa atong mga magulang, ginikanan ug mga apohan?

---

4. Kanus-a man kita motahod sa atong mga katigulangan?

---

5. Unsaon nato pagpakita og kaayo sa atong kaugalingon ug isigkatawao?

Susihon Nato

Ang pagtabang sa isigkatawo usa sa kinaiya nga dapat palambuan. Kini magpalig-on sa imong isigkatawo ug makahatag ug kalipay sa gitabangan ug sa imo nga nitabang.

Palambuan Nato

Idibuho ang malipayong nawongkung ang pulongan nga nagpakita og kaayo sa isigkatawo, magul-anon nga nawongkung dili.

_____ 1. Naghatag og pagkaon sa batang makililimos.

_____ 2. Gitabangan nako si Ate sa pagpanghugas sa plato.

_____ 3. Akong gikaon ang balon sa akong klasmeyt.

_____ 4. Giilugan nako og dulaan ang akong klasmeyt.

_____ 5. Akong gikataw-an ang akong kadula nga nadagma.

Buhaton Nato

Susiha ang mga hulagway. Kolori og **lunhawang** gamay nga kahon kung ang hulagway nagpakita og maayong binuhatan sa isig-katawo, **dalag** kung dili.

1.

4.

2.

3.

5.

(Source of Images: Courtesy of the Writers)

Sukdon Nato

Isulat ang **Sakto** kung ang pahayag nagpakita og kaayo sa isigkatawo, **Dili-Sakto** kung dili.

_____ 1. Nawala ang lapis sa imong klasmeyt, dili nimo siya pahulamon kay dili siya datu.

_____ 2. Gitarong paglimpyo ang kasilyas kay adunay

mosunod nga mogamit.

_____ 3. Gilimpyuhan nako ang pisara kay daghan pa man gibuhad ang magtutudlo.

_____ 4. Gigukod kami sa iro, gikataw-an namo ang naulahi.

_____ 5. Tabangan nako ang bata nga nadagma.

Ikatulong adlaw

Balikan Nato

Isulat ang letrang **S**kung sakto; **DS** kung dili sakto sa blangko.

- _____ 1. Ayuhon paglimpyo ang kasilyas kada human og gamit.
- _____ 2. Malibang o mangihi bisan asa sa palibot.
- _____ 3. Manghugas sa mga kamot gamit ang sabon ug limpyong tubig human og gamit sa kasilyas.

Hikaplagan Nato

Basaha ang dayalogo:

June: Asa ka gikan Ma, nakailis lagi ka?

Mama: Niapil ko og **assemblya** sa atong barangay.

Eloise: Unsa diay ng **assemblya** ma?

Mama: Ang **assemblya** Nak, mao na ang katiguman sa tanang mga nagpuyo sa atong komunidad.

Eloise: Ahh kanang magtapok ang mga tawo sa barangay. Unsa pod inyong gihisgutan didto

Ma?

Mama: Nagpahinumdom ang kapitan sa mga

ordinansa

nga wala na matagad sa mga tawo.

Eloise: Unsa pod ng ordinansa Ma?

Mama: Ang **ordinansa** mga balaod o palisiya nga gipatuman sa atong komunidad para mabatunan

ang kalinaw ug kalimpyo sa palibot.

Eloise: Hmm...**Ordinansa**? Mando? Sugo? Atong sundon?

Mama: Korek ka dyan Anak!
(Og gibukhad ni Mama ang dala niyang linukot nga papel)

Republic of the Philippines
Province of Zamboanga del Norte
Municipality of Sindangan
Barangay Siari

Pahinumdom sa mga Ordinansa sa Barangay (Local Ordinances)

- ❖ Lain-lainon ang paghipos sa mga basura; malata, dili malata, makahilo ug magamit pa. Ginadili ang pagsunog sa mga **plastic** ug **cellophane** ug paglabay niini sa katubigan. Ang dili Paghipos ug Pagkolekta nga Palisiya adunay multa nga 500.
- ❖ Ginadili ang pagsaba-saba gikan sa alas 10 sa gabii hangtod alas 4 sa kadlawon.

Susihon Nato

(Pagkahuman og basa sa pahinumdom sa mga ordinansa...)

Eloise: Nagsunog lagi kag plastic gahapon pa?

Papa: Lagi anak, sorry kaayo. Di nako moutro kay makadaot sa hangin sa palibot ug makadaot sa ilong ug sa mata.

Eloise: Nganong dili pud pwedi maglabay og basura sa dagat pa?

Papa: Dili pwedi maglabay og basura sa dagat ky mangamatay ang mga nagpuyo didto.

Eloise: Si June pa sige og ligo og dagat bisag daghan

kaayo'g basura nanglutaw dayon dili mamananlaw.

Papa: Dapat mamananlaw og tab-ang nga tubig dayon manabon aron dili kagiron ang panit, mag shampoo usab aron dili kutoon ug magpabiling limpyo ang buhok. Mao na ang atong buhaton aron malikayan ang mga sakit.

Eloise: Ate June, okay kaayo imong tulog gabii no?

June: Kaklaro ana! Nawala ang sakit sa akong dalunggan kay naundang na ang saba sa **videoke** sa silingan.

Palambuon Nato

Pilia sa kahon kung unsa nga parte sa lawas ang giampingan.

mata	panit	buhok
dalunggan	ilong	

- ___ 1. Likayan ang sobrang pagtan-aw og **T.V**
- ___ 2. Maligo kada adlaw gamit ang **shampoo**.
- ___ 3. Magbutang og **sunblock** kung magpainit.
- ___ 4. Limpyohan kini pinaagi sa paggamit sa **cotton buds**.
- ___ 5. Kanunay gamiton ang **face mask** aron sa paglikay sa abog ug **virus**.

Buhaton Nato

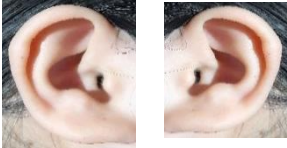

Idibuho ang malipayong nawong 😊 kung sakto ang gibuhat; masulub-ong nawong 😞 kung dili sakto ang gibuhat.

- ___ 1. Pasagdaan manimaho ang kaugalingon.
- ___ 2. Mokaon kanunay og mga masustansiyang pagkaon sama sa mga prutas ug utanon.
- ___ 3. Isagol ang malata, dili malata, magamit pa ug makahilo nga mga basura.
- ___ 4. Tumanon kanunay ang mga Ordinansa sa Barangay.
- ___ 5. Sundon kanunay ang tanang pahimangno mahitungod sa pandemya nga Covid 19.

Sukdon Nato

A. Unsa ang gamiton sa pag-amping sa lain-laing parte sa lawas? Pangitaa ang saktong tubag sa kolum B.

A	B
1.	a. Mag-shampo ka tulo sa usa ka semana.
2.	b. Sobrang init makadaot sa panit.
3.	c. Tabunan ang ilong kung adunay abog.
4.	d. Gamiton ang cotton buds sa aglimpyo niini.
5.	e. Magbasa nga adunay ensaktong kahayag.

Ika-upat ka Adlaw

Balikan Nato

Unsa ang angay nimong buhaton aron magpabiling limpyo ug himsog ang imong kaugalingon?

Hikaplagan Nato

Ipiyong ang imong mga mata ug handurawa /**imagine** ang dagway o hitsura sa inyong komunidad.

Tubaga ang mosunod nga mga pangutana.

1. Asa nahimutang ang imong komunidad? Sa bukid ba? daplin og dagat, o sa patag? _____

2. Unsa ang dagway niini? _____

3. Unsa ang makita dinhi? Aduna bay kakahuyan? Mga uma? Dagat? Bungtod? Sapa? ug uban pa.

Susihon Nato

Tun-i ang tsart sa ubos.

Gikahimutang an sa Komunidad	Dagway sa Komunidad	Mga Produkto	Panginabuh
kapatagan	lapad ug patag nga yuta, daghang balay, dagko ug taas nga	mais, humay, lubi, kamote, balanghoy,	pag-uma, pagpaninda, pagpang empleyo, drayber,

	building		
	taas nga hulma sa yuta apan mas ubos kaysa bukid	mga prutas, mga hayop, lubi, bisol,	pag-uma
bukid	pinakataas nga hulma sa yuta ug bakilid	mga prutas, mga hayop, lubi, mga tanom, salag-on	panguma
daplin sa dagat	lapad nga patag sa daplin sa dagat	mga isda, nukos, lato, kugita, pasayan, kinhason, ginamos, bulad	pangisda, pamulad
lawod o sa dagat	pinakadako, pinakalapad ug pikalalum nga hulma sa tubig	mga isda, kabibe, korales, perlas,	pangisda manalu-may
daplin suba	hulma sa tubig nga naga agas gikan sa bukid padulong sa dagat	mga isda, balas, graba	pangisda, construction worker

Dili lamang mga bahandi, produkto ug panginabuhi ang atong makit-an sa komunidad. Aduna usab kini nagkalainlaing mga kasaulogan sama sa **pista, buklog, Flores de Mayo, Sinulog, bunyag, kasal, pasko**, ug uban pa.

Palambuan Nato

Pagdrowing sulod sa kahon og mga hayop nga atong makita nga nagpuyo sa kalasangan ug katubigan ug kolori kini.

Kalasangan

Katubigan

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Buhaton Nato

Unsa ang gipakita sa mga hulagway?

Ikonek og linya ang Kolum A ngadto sa Kolum B.

Kolum A

Kolum B

1.

a. Bahandi sa Kinaiyahan

2.

b. Pasko

3.

4.

5.

Sukdon Nato

Idrowing ang malipayong nawong 😊 kung ang pahayag **Sakto** ug magul-anong nawong 😞 kung **Sayop** ang pahayag.

c. Mo-amen

d. drayber

e. Mga produkto sa mag-uuma

_____1. Malipayon ang pamilya nga adunay panginabuhi.

_____2. Ang kalag-kalag gisaulog kada Enero 1.

_____3. Lainlain ang hulma sa yuta ug tubig sa atong komunidad.

_____4. Pangisda ang kasagarang panginabuhi sa mga tawong nagpuyo sa kapatagan.

_____5. Ang mga bahandi nga atong makuha gikan sa tubig mao ang mga isda, korales, kabibe, perlas,ug uban pa.

Ikalimang Adlaw

A. Basaha ang mga pulongan, isulat ang **Sakto** kung ensakto ang mga pahayag, **Dili-Sakto** kung dili.

_____1. Maulaw ko nga muapil sa kanta sa eskuwelahan.

_____2. Para sa mga babaye lang ang talento sa pagsayaw.

_____3. Magpakita lang ko sa akong abilidad kung adunay bayad.

_____4. Manghatag ko ug pagkaon sa gigutom nga bata.

_____5. Akong pasagdan ang bata nga nahulog sa punoan sa kahoy.

B. Basaha ang mga pangutana sa kada numero. Isulat sa imong notbuk ang tsek (✓) kung saktó; ekis (X) kung dili saktó.

_____1. Maligo kanunay.

_____2. Ilabay ang basura bisan asa.

_____3. Kanunay mokaon ug mga masustansiya nga mga pagkaon.

_____4. Dili tumanon ang mga Ordinansa sa Barangay.

_____5. Ilain ang malata, dili malata, magamit pa ug delikado nga mga basura.

C. Lingini angletra sa hustong tubag.

1. Unsa ang kasagarang panginabuhi sa mga tawo nga nagpuyo duol/daplin sa dagat?

- a. pag-uma
- b. pangisda
- c. pangayam
- d. paninda

2. Kanus-a nato gisaulog ang Pasko?

- a. Nobiyembre 1
- b. Mayo 1
- c. Disyembre 25
- d. Enero 1

3. Asa nga bahandi nato makuha ang mais, humay, lubi, ug mga hayop?

a. yuta

b. komunidad

c. tubig

d. kalasangan

4. Asa nga bahandi nato makuha ang mga isda, pasayan, nukos, perlas, kabibe ug uban pa?

a. tubig

b. yuta

c. kalasangan

d. mineral

5. Managsama ba ang kinaiyang pisikal sa matag komunidad?

a. Ambot lang

b. Dili

c. Oo

d. Basin

